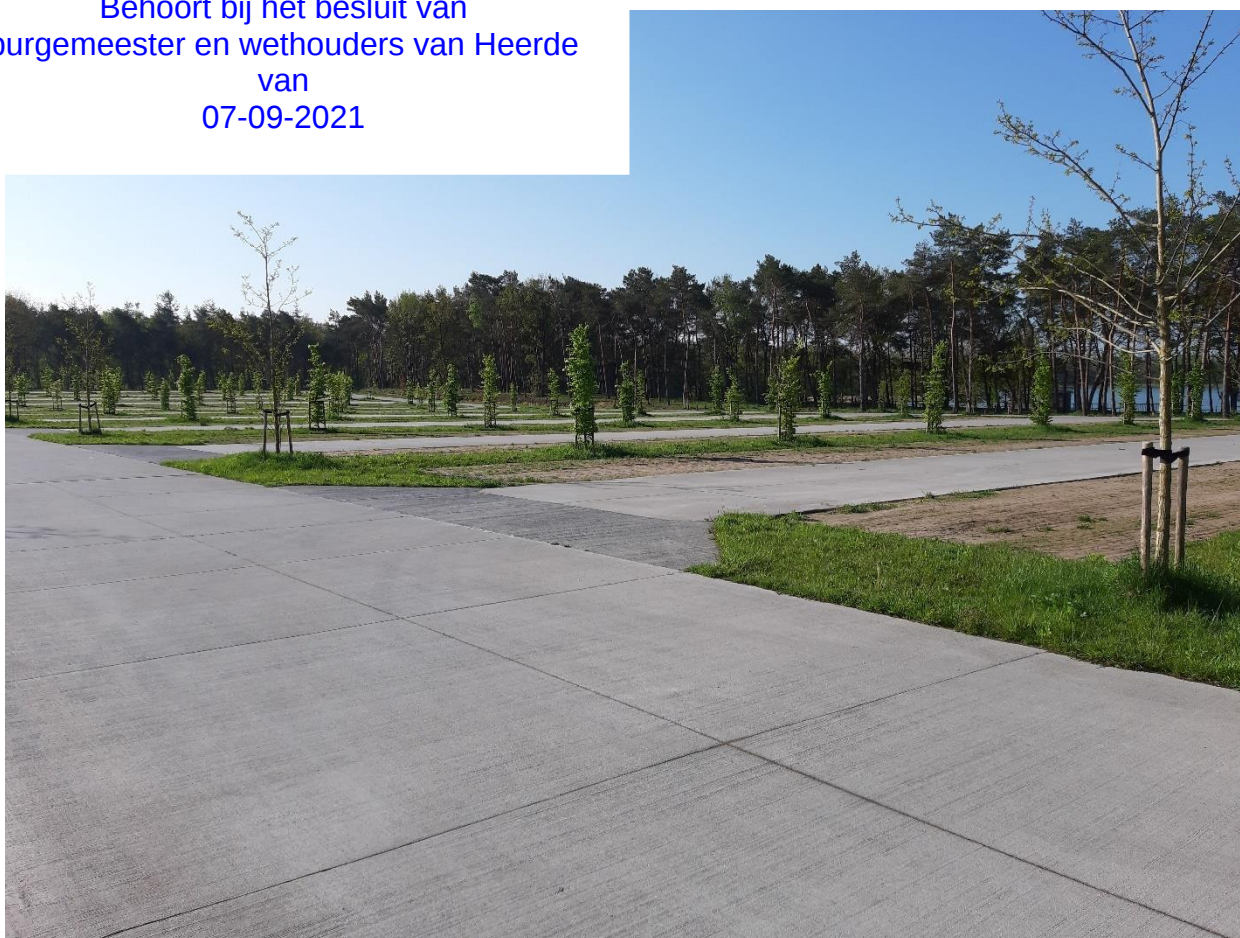

QuickScan en voortoets voor de aanleg van een zonnepark op de parkeerplaats Heerderstrand, Heerde

Behoort bij het besluit van
burgemeester en wethouders van Heerde
van
07-09-2021

Rapport: 2021-489

Datum: 25 mei 2021

Versie: 1.0

QuickScan en voortoets voor de aanleg van een zonnepark op de parkeerplaats Heerderstrand, Heerde

Colofon

© 2021

Tekst, samenstelling: Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Wijze van citeren: Fopma NatuurAdvies, A, 2021. QuickScan en voortoets voor de aanleg van een zonnepark op de parkeerplaats Heerderstrand, Heerde; Fopma NatuurAdvies, Rapport 2021-489 Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 ACHTERGROND	5
1.2 AANLEIDING	7
1.2.1 <i>Soortbescherming</i>	7
1.2.2 <i>Gelders NatuurNetwerk</i>	7
1.2.3 <i>Gebiedsbescherming</i>	7
1.3 PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	7
2 SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	8
2.1 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	8
2.2 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	8
2.3 BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	8
2.4 ZORGPLICHT	8
2.5 PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING GELDERLAND (POV)	8
3 LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	10
3.1 LIGGING ONDERZOEKSGBIED	10
3.2 ONDERZOEKSMETHODE	10
3.2.1 <i>Bronnenonderzoek</i>	10
3.2.2 <i>Veldbezoek</i>	11
4 INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	12
4.1 VOGELS (WNB § 3.1)	12
4.1.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.1.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	13
4.2 VLEERMUIZEN	13
4.2.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.2.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)</i>	14
4.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	14
4.3.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.3.2 <i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	15
4.4 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	15
4.4.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.4.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	15
4.5 VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	16
4.5.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	16
4.5.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	16
4.6 VAATPLANTEN	16
4.6.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	16
4.6.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	16
4.7 OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN	16
4.7.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	16
4.7.2 <i>Gegevens uit veldbezoek</i>	16
5 BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	17
5.1 VOGELS	17
5.2 VLEERMUIZEN	17
5.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	17
5.4 REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	17
5.5 VLINDERS, LIBELLEN EN JUFFERS	18
5.6 VAATPLANTEN	18
5.7 OVERIGE DOORSOORTEN	18
5.8 AANBEVELINGEN VOOR NATUURINCLUSIEF BOUWEN	18
6 GELDERS NATUURNETWERK / GROENE ONTWIKKELINGSZONE	19
7 VOORTOETS WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN)	20
7.1 DOELN VELUWE	20
7.2 <i>Mogelijke effecten aanleg op habitattypen</i>	21

7.2.1	<i>H4030 Droge heiden</i>	21
7.2.2	<i>Overige habitattypen</i>	22
7.2.3	<i>Effecten van stikstof</i>	23
7.3	MOGELIJKE EFFECTEN AANLEG OP HABITATRICHTLIJNSOORTEN	24
7.3.1	<i>Gevlekte witsnuitlibel</i>	24
7.3.2	<i>Vliegend hert</i>	24
7.3.3	<i>Beekprik</i>	24
7.3.4	<i>Rivierdonderpad</i>	25
7.3.5	<i>Kamsalamander</i>	25
7.3.6	<i>Meervleermuis</i>	25
7.3.7	<i>Drijvende waterweegbree</i>	25
7.4	MOGELIJKE EFFECTEN VOGELRICHTLIJNSOORTEN	25
7.4.1	<i>Zwarte specht</i>	25
7.4.2	<i>Wespendief</i>	25
8	CONCLUSIES	27
8.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTENBESCHERMING)	27
8.2	CONCLUSIE GELDERS NATUURNETWERK	27
8.3	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDSBESCHERMING)	27
9	BRONNEN	28
9.1	LITERATUUR	28
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	28
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB.	29
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	31
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS	32
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF (1-1-2016 TOT 7-5-2021)	34
BIJLAGE 5	POV GELDERLAND	35
BIJLAGE 6	ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN	36
BIJLAGE 7	AERIUS-BEREKENING AANLEGFASE	38
BIJLAGE 8	TIJDELIJKE EFFECTEN MOBIELE WERKTUIGEN	45

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

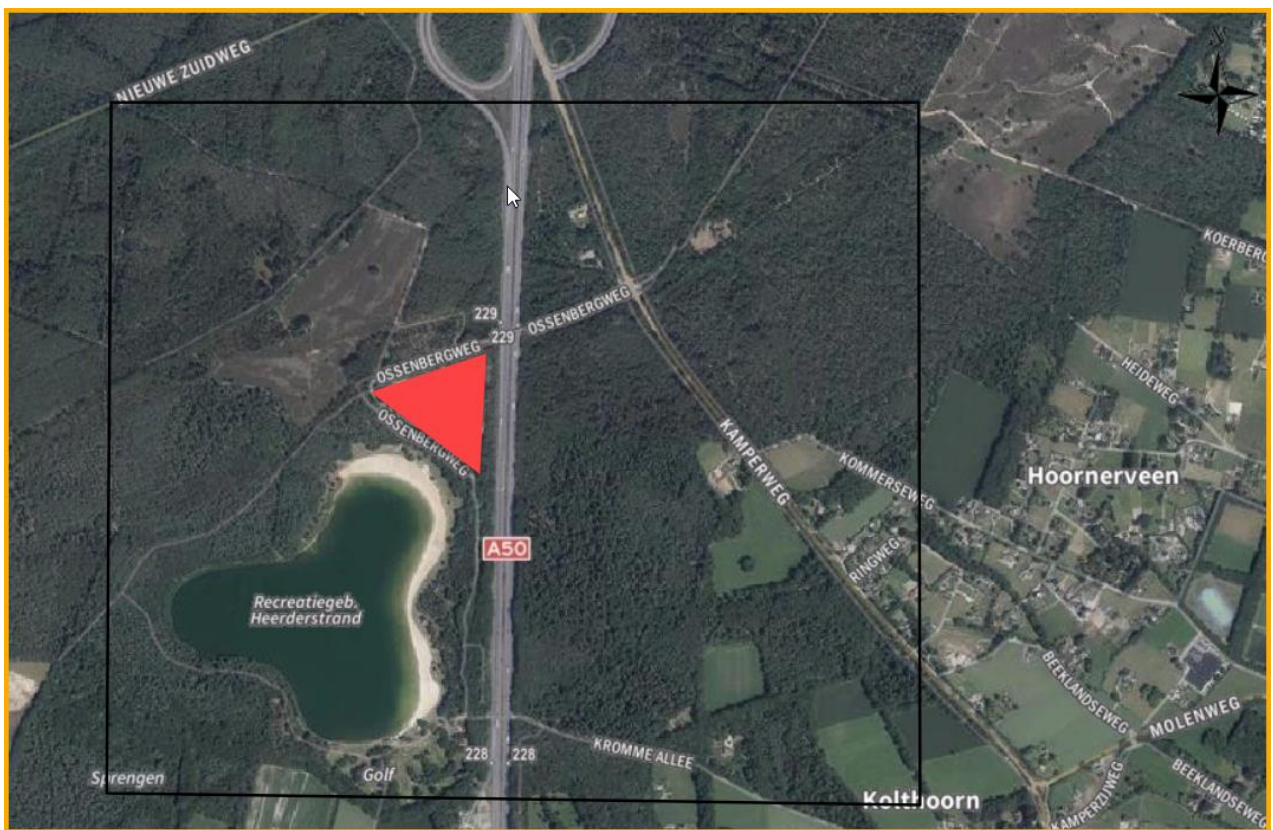
De opdrachtgever wil op de parkeerplaats van het Heerderstrand een zonnepark aanleggen (zie figuur 2). Het is de bedoeling dat de parkeerfunctie gehandhaafd blijft (zie figuur 3) en er de mogelijkheid te creëren om geparkeerde elektrische auto's op te laten opladen met duurzame energie.

In deze QuickScan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij een bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

De te toetsen activiteit betreft:

- Verwijderen van beplanting.

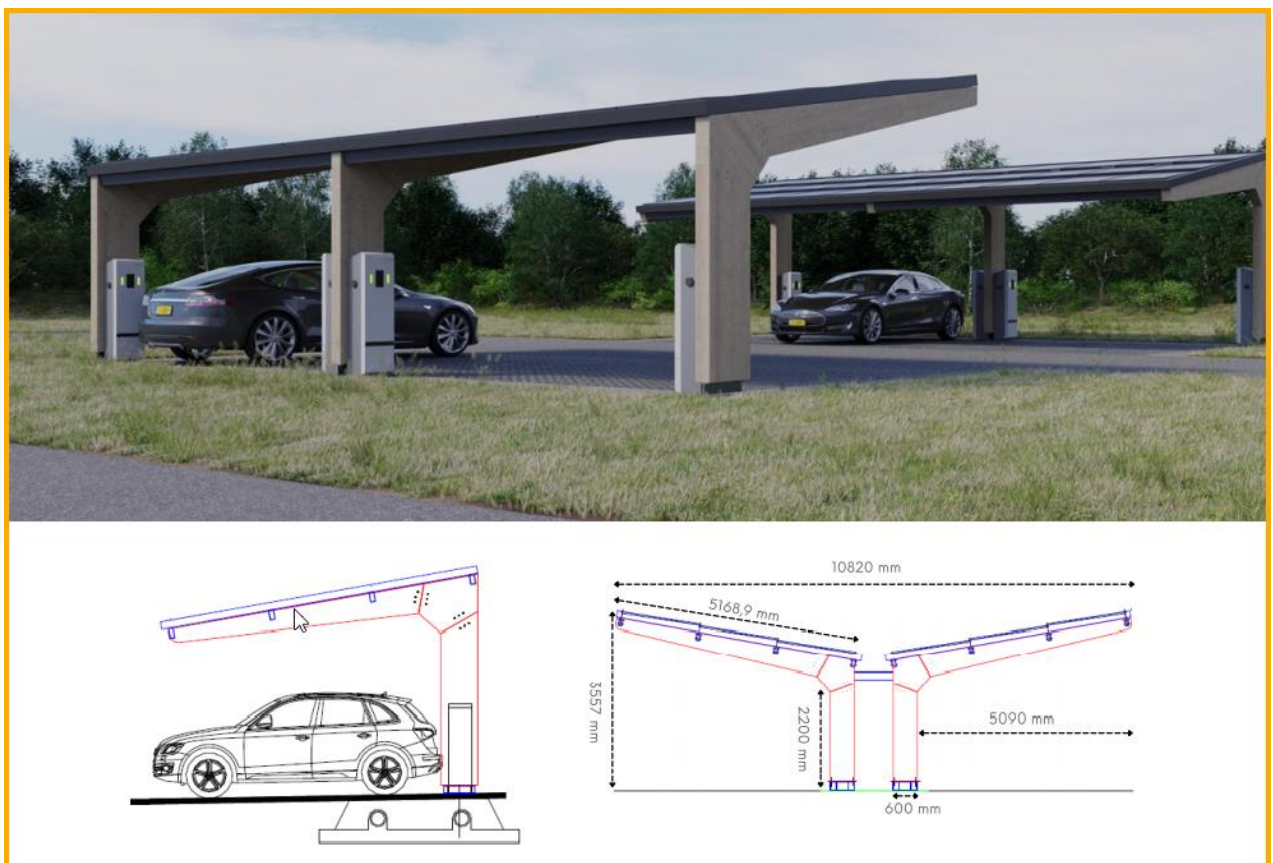
De eventuele herplantplicht in het kader van de Wet natuurbescherming (onderdeel houtopstanden) valt buiten de scope van deze natuurtoets.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode driehoek (Bron: NDFP).

Figuur 2. Foto's huidige situatie van de te huidige situatie (lb, rb overloopterrein; lo, ro reguliere parkeerplaats).

Figuur 3. Voorbeeld zonnecarport (Bron: Datasheet: Larikshout zonnecarport, www.sunprojects.nl).

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 Gelders NatuurNetwerk

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het Gelders NatuurNetwerk (GNN).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)?
2. Zijn er effecten op het GNN?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Gelderland (POV)

Op grond van de Flora- en faunawet en bijbehorende Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en Regeling vrijstelling dier- en plantensoorten was een aantal soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 10 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Het betreft algemeen voorkomende soorten die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Bij ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud, kan het zijn dat ondanks het naleven van de zorgplicht het onvermijdelijk is dat soorten worden verstoord, de verblijf- en rustplaatsen worden vernietigd en de eieren worden beschadigd of vernietigd. De zorgplicht genoemd in artikel 1.11 van de wet dient te allen tijde in acht te worden genomen. Het is mogelijk dat voor het voldoen aan de zorgplicht, specifiek het tweede lid, onderdeel b van artikel 1.11, dieren gevangen moeten worden om te voorkomen dat ze tijdens het uitvoeren van werkzaamheden worden gedood. Voor die situatie is tevens ontheffing verleend voor het vangen. Na het vangen dienen de dieren zo snel mogelijk in de directe omgeving te worden losgelaten zodanig dat het doden dan wel verwonden tijdens uitvoering van de werkzaamheden waarvoor de vrijstelling geldt wordt voorkomen. Een aantal van deze soorten wordt ook door de Wet natuurbescherming beschermd. Het betreft hier uitsluitend soorten die zijn beschermd op grond van artikel 3.10, eerste lid van de Wet natuurbescherming, de zogenaamde nationaal beschermde soorten.

Deze soorten zijn niet beschermd op grond van internationale verdragen zoals de Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn. Daarom is op grond van art.3.10, lid 2 van de wet een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer of onderhoud mogelijk. Voor deze soorten handhaaft de provincie Gelderland de vrijstellingen die onder de Flora- en faunawet golden. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Tevens is het, juist bij deze soorten die zeer algemeen voorkomen, niet gewenst dat voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van bestendig beheer of onderhoud een ontheffing aangevraagd moet worden.

In 2019 heeft de provincie er wel voor gekozen om vanwege de ongunstige staat van instandhouding de kleine marterachtigen van deze lijst te verwijderen.

Artikel 3.7.2.3 Vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud.

- 1) In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de wet is het toegestaan de soorten genoemd in bijlage 28 (*noot: bijlage 5 in dit rapport*) te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen in verband met handelingen genoemd in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g van de wet.
- 2) De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt voor het in bijlage 28 (zie bijlage 5 in dit rapport) genoemde gebied.
- 3) De in het eerste lid genoemde vrijstelling voor het vangen geldt alleen onder gebruik van de in bijlage 28 (zie bijlage 5 in dit rapport) genoemde middelen.
- 4) De met toepassing van het eerste lid gevangen dieren dienen zo snel mogelijk in de directe omgeving op een voor de betreffende soort geschikte plek te worden losgelaten.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in de NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdiervereeniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- NatuurNetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er is een veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving geweest.

Datum: 12 mei 2021

Tijdstip: Ochtend

Weersbeeld: Licht bewolkt droog.

Temperatuur: 16° Celsius

Adrie Hottinga van de KNNV afd. Heerde was bij het veldbezoek aanwezig.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 1.412 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 96 soorten. Hierbij zijn 6 'jaarrond' beschermde vogelsoorten.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2016 tot 7-5-2021. Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde soorten (zie bijlage 3) (Bron: NDFD)

Vogelsoorten		
Aalscholver	Heggenmus	Roodborst
Appelvink	Holenduif	Roodborsttapuit
Blauwe Reiger	Houtduif	Scholekster
Boerenzwaluw	Huiszwaluw	Sijs
Bonte Vliegenvanger	IJsvogel	Slobeend
Boomklever	Kauw	Smient
Boomkruiper	Keep	Sperwer
Boomleeuwerik	Kerkuil	Spotvogel
Boompieper	Kievit	Spreeuw
Bosuil	Kleine Barmsijs	Staartmees
Brilduiker	Kleine Bonte Specht	Tafeleend
Buizerd	Kleine Plevier	Tijftjaf
Dodaars	Knobbelzwaan	Topper
Fitis	Kokmeeuw	Tuinfluit
Fluiter	Kolgans	Veldleeuwerik
Fuut	Koolmees	Vink
Gaai	Koperwiek	Vuurgoudhaan
Gekraagde Roodstaart	Krakeend	Waterhoen
Gele Kwikstaart	Kruisbek	Wilde Eend
Gierzwaluw	Kuifeend	Wilde Zwaan
Glanskop	Kuifmees	Winterkoning
Goudhaan	Matkop	Wintertaling
Goudvink	Meerkoet	Witte Kwikstaart
Graspieper	Merel	Zanglijster
Grauwe Gans	Middelste Bonte Specht	Zeearend
Grauwe Vliegenvanger	Nijlgans	Zwarte Kraai
Groene Specht	Nonnetje	Zwarte Mees
Groenling	Oeverloper	Zwarte Specht
Grote Bonte Specht	Oeverzwaluw	Zwarte Stern
Grote Gele Kwikstaart	Pimpelmees	Zwartkop
Grote Lijster	Putter	
Havik	Rode Kardinaal	96 soorten

De data in de NDFD is redelijk volledig voor deze soortgroep.

Tabel 2. Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Jaren = alleen met broedindicatie)

Soort	#Wrn	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Buizerd	29	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Gierzwaluw	6	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Grote Gele Kwikstaart	2	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Havik	4	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Kerkuil	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Sperwer	5	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Op de parkeerplaats staan met name jonge Beuken en aan het einde van de rijen enkele Christusdoorns. Deze bomen zijn in principe geschikt om in te broeden voor kleine zangvogels. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn in deze jonge bomen niet te verwachten. De grond is voor vogels niet geschikt. Deze is verhard of half verhard. Tijdens de zomermaanden staat de parkeerplaats regelmatig vol met auto's van badgasten van het Heerderstrand.

Het direct aangrenzende bosgebied is geschikt voor bosvogels zoals Appelvink, Boomkruiper, Boomkruiper, Gekraagde roodstaart, Bonte vliegenvanger, Vink en dergelijke. De parkeerplaats is voor deze soorten van ondergeschikt belang.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Kleine dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Bechstein's vleermuis
- Brand's vleermuis

Tabel 3. Data NDFD (periode 1-1-2016 tot 7-5-2021).

Soort	Wet natuurbescherming
Baard- of Brandts vleermuis	Wnb § 3.2
Franjestaart	Wnb § 3.2
Gewone dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Gewone grootoorvleermuis	Wnb § 3.2
Rosse vleermuis	Wnb § 3.2
Watervleermuis	Wnb § 3.2

Tabel 4. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Baard- of Brandt's vleermuis	2	1	2017	Winterverblijfplaats op ca. 750 meter ten Z van het plangebied.
Franjestaart	7	26	2016 t/m 2020	Winterverblijfplaats op ca. 750 meter ten Z van het plangebied.
Gewone dwergvleermuis	1	1	2020	Waarneming foeragerend exemplaar op ca. 700 meter ten ZW van het plangebied.
Gewone grootoorvleermuis	7	17	2016 t/m 2020	Winterverblijfplaats op ca. 750 meter ten Z van het plangebied.
Rosse vleermuis	1	1	2020	Waarneming foeragerend exemplaar op ca. 700 meter ten ZW van het plangebied.
Watervleermuis	7	6	2016 t/m 2020	Winterverblijfplaats op ca. 750 meter ten Z van het plangebied.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement. De onderzoeksperiode is niet geschikt voor onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen. De beoordeling vindt plaats op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

De bomen op de parkeerplaats zijn te jong om geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen in te kunnen herbergen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen kan op voorbaat worden uitgesloten.

Vliegroutes

Vliegroutes zullen door het verdwijnen van de bomen niet direct verdwijnen, wel wordt het gebied minder geschikt voor vleermuizen om te kunnen foerageren. Het foerageergebied is voor vleermuizen echter niet optimaal. Ook blijft er in de directe omgeving voldoende foerageergebied over, met hogere potenties voor vleermuizen (recreatieplan met bosrand). Negatieve effecten op vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 5. Data NDFF (periode 1-1-2016 tot 7-5-2021).

Soort	Wet natuurbescherming
Boommarter	Wnb § 3.3
Eekhoorn	Wnb § 3.3
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Vos	Wnb § 3.3 ¹
Wild zwijn	Wnb § 3.3

¹ Vrijgestelde soort op grond van de POV Gelderland (Kleine marterachtigen zijn niet meer vrijgesteld) (zie bijlage 5).

Tabel 6. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Boommarter	5	1	2016, 2020	Vier verkeersslachtoffers A50 (o.a. ter hoogte viaduct Ossenbergweg) en een levend individu op 500 meter ten W van het plangebied.
Eekhoorn	2	1	2017, 2019	Op 2 locaties ten O van de A50 op > 500 meter van het plangebied.
Wild zwijn	2	6	2018, 2020	Op 2 locaties ten O van de A50 op > 250 meter van het plangebied.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Er is ook geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Het terrein is volledig in gebruik als parkeerplaats of overloopterrein.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn in het onderzoeksgebied (figuur 1) waarnemingen van amfibieën, reptielen en vissen geregistreerd in het NDFF in de laatste 5 jaar.

Tabel 7. Data NDFF (periode 1-1-2016 tot 7-5-2021).

Soorten	Wnb
Hazelworm	Wnb § 3.3
Levendbarende hagedis	Wnb § 3.3
Zandhagedis	Wnb § 3.2
Gewone pad	Wnb § 3.3 ²

Tabel 8. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Hazelworm	4	1	2016, 2017, 2019	Twee waarnemingen op heideterrein 'Ossenberg' op > 150 meter van het plangebied en twee waarnemingen aan westoever recreatieplas.
Levendbarende hagedis	1	1	2020	Berm afrit Heerde A50 op 500 meter ten N van plangebied.
Zandhagedis	28	3	2016, 2017, 2019, 2020	Alle waarnemingen op heideterrein 'Ossenberg'.

Er zijn geen waarnemingen van vissen geregistreerd in de NDFF in het onderzoeksgebied in de laatste 5 jaar.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied. Het betreft deels verhard gebied. Er is ook geen geschikt leefgebied aanwezig.

² Vrijgestelde soort op grond van de POV Gelderland (zie bijlage 5).

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 9. Data NDFF (periode 1-1-2016 tot 7-5-2021).

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Atalanta	Onbeschermd	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Beekoeverlibel	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Gewone oeverlibel	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd	Grote roodoogjuffer	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Houtpantserjuffer	Onbeschermd
Distelvlinder	Onbeschermd	Lantaarntje	Onbeschermd
Eikenpage	Onbeschermd	Paardenbijter	Onbeschermd
Groentje	Onbeschermd	Steenrode heidelibel	Onbeschermd
Hooibeestje	Onbeschermd	Tengere grasjuffer	Onbeschermd
Kleine vuurvlinder	Onbeschermd	Viervlek	Onbeschermd
Koevinkje	Onbeschermd	Vroege glazenmaker	Onbeschermd
Koninginnenpage	Onbeschermd	Vuurjuffer	Onbeschermd
		Vuurlibel	Onbeschermd
		Watersnuffel	Onbeschermd

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vlinders, libellen, of juffers waargenomen. De parkeerplaats is ook niet geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten op beschermde dagvlinders en libellen zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soort op grond van de Wnb geregistreerd. Er zijn wel 917 waarnemingen van 128 onbeschermde soorten geregistreerd.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Het plangebied is volledig aangelegd en in beheer als parkeerterrein. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen andere beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (Cat. 1 t/m 4) zijn uitgesloten. Nesten van kleine zangvogels kunnen niet worden uitgesloten in de te kappen bomen.

Periode werkzaamheden

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om de bomen te verwijderen ruim voor het broedseizoen (globale richtlijn³ 15 maart - 15 juli) en bij voorkeur in de winterperiode (1 oktober – 15 februari).

Op deze wijze zijn effecten op vogels uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied en er wordt door de sloop en bouw ook geen vliegroute aangetast.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

In bijlage 6 zit een vrijblijvend advies om op de kopse kanten van de rijen met panelen enkele vleermuiskasten op te hangen.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Effecten op zoogdieren door het rooien van de bomen worden dan ook niet verwacht.

Negatieve effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

In bijlage 6 zit een vrijblijvend advies om de rand van het parkeerterrein martervriendelijk in te richten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen en het habitat is er ook niet optimaal voor. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

³ **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

Effectenbeoordeling

Vissen

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen en juffers

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige doorsoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

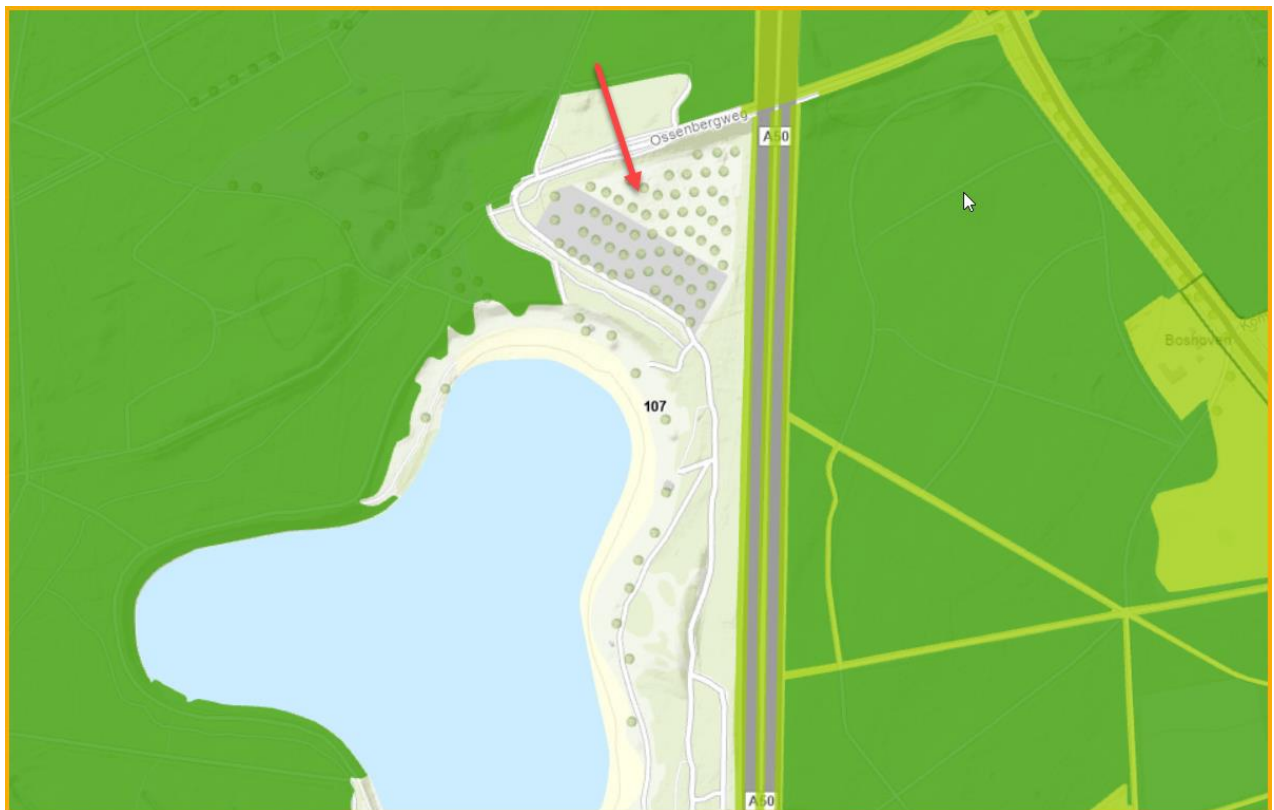
5.8 Aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdiervereniging hebben een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.

6 Gelders NatuurNetwerk / Groene ontwikkelingszone

De provincie stelt: “Gelderland streeft naar het veiligstellen van de verscheidenheid (biodiversiteit) en kwaliteit van de Gelderse natuur, wat bijdraagt aan een prettige leef- en werkomgeving. Hiertoe zetten wij in op de realisatie van een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden. Dit bereiken wij door de bestaande natuur in het Gelders NatuurNetwerk (GNN) te beschermen en de samenhang te versterken door het uitbreiden van natuurgebieden in het GNN en het aanleggen van verbindingzones in de Groene Ontwikkelingszone (GO).”

Een deel van het Gelders NatuurNetwerk heeft zelfs Europese bescherming: de Natura 2000-gebieden. Maar ook buiten de Natura 2000-gebieden zijn stukken natuur die het beschermen waard zijn. Het plangebied ligt zoals uit onderstaande figuur blijkt niet in de volgens de Omgevingsverordening aangewezen Gelders NatuurNetwerk (donkergroen) of de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). Ook is er geen sprake van externe werking, omdat de functie van het gebied niet veranderd. Effecten zijn dan ook op voorhand uitgesloten.

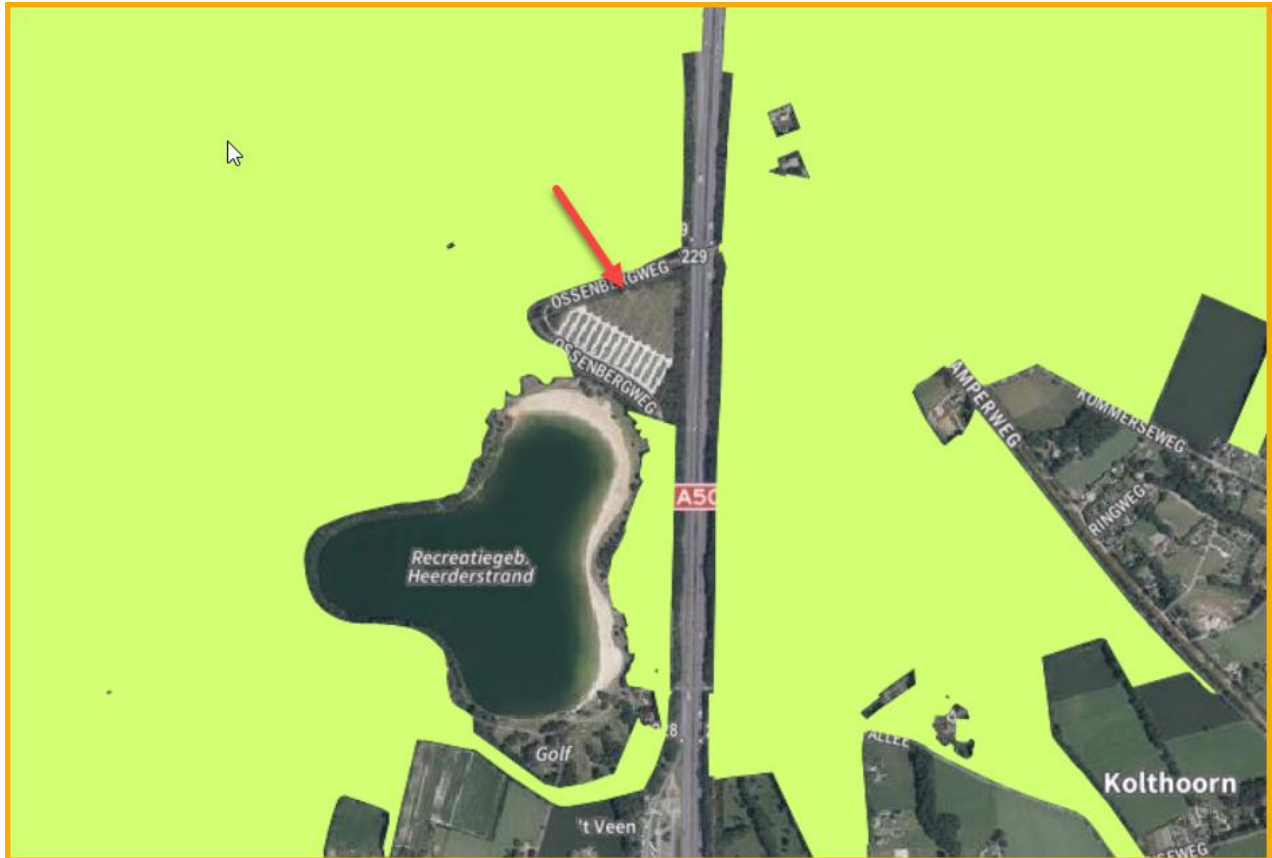

Figuur 4. Overzicht van plangebied (rode stip) met ligging t.o.v. het Gelders NatuurNetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. (Bron: <http://www.gelderland.nl>)

7 Voortoets Wet natuurbescherming (gebieden)

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied net niet in het Natura 2000 gebied Veluwe. In dit hoofdstuk wordt gekeken of project effect heeft op de aangewezen Natura-2000-instandhoudingsdoelen.

Figuur 5. Liggend plangebied (rode pijl) ten opzichten van het Natura 2000-gebied Veluwe (groen).

7.1 Doelen Veluwe

1.	H2310	Stuifzandheiden met struikhei
2.	H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
3.	H2330	Zandverstuivingen
4.	H3130	Zwakgebufferde vennen
5.	H3160	Zure vennen
6.	H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)
7.	H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)
8.	H4030	Droge heiden
9.	H5130	Jeneverbesstruwelen
10.	H6230	Heischrale graslanden
11.	H6410	Blauwgraslanden
12.	H7110B	Actieve hoogvenen (heideveentjes)
13.	H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)
14.	H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen
15.	H7230	Kalkmoerassen
16.	H9120	Beuken-eikenbossen met hulst
17.	H9190	Oude eikenbossen
18.	H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

Habitatrichtlijn: soorten

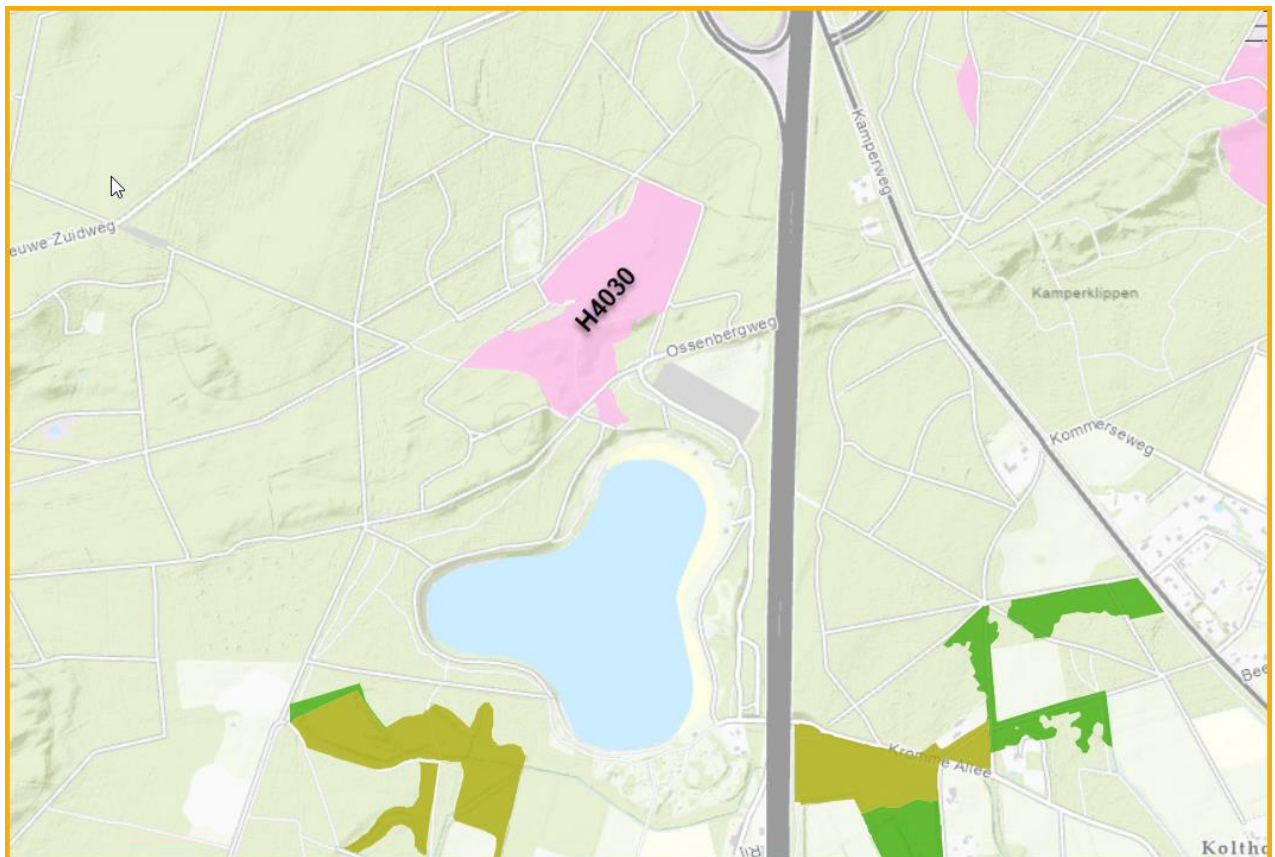
1.	H1042	Gevlekte witsnuitlibel
2.	H1083	Vliegend hert
3.	H1096	Beekprik
4.	H1163	Rivierdonderpad
5.	H1166	Kamsalamander
6.	H1318	Meervleermuis
7.	H1831	Drijvende waterweegbree

Vogelrichtlijn: vogelsoorten

1.	A072	Wespendief
2.	A224	Nachtswaluw
3.	A229	IJsvogel
4.	A236	Zwarte specht
5.	A246	Boomleeuwerik
6.	A255	Duinpieper
7.	A338	Grauwe klauwier
8.	A233	Draaihals
9.	A276	Roodborsttapuit
10.	A277	Tapuit

7.2 Mogelijke effecten aanleg op habitattypen

Zoals uit onderstaande figuur blijkt, ligt alleen het habitatype Droge heide (H4030) binnen een straal van 500 meter van het plangebied.

Figuur 6. Habitattypekaart Natura 2000-gebied Veluwe

7.2.1 H4030 Droge heiden

Alleen het habitatype Droge heide ligt binnen de invloedssfeer van het gebied.

Tabel 10. Mogelijke effecten 'landrecreatie' op habitattype Droge heide (Bron: Effectenindicator Alterra)

	Verstoring door mechanische effecten
	Optische verstoring
	Verstoring door licht
	Verstoring door geluid
	Verontreiniging
	Oppervlakteverlies
Storingsfactor	1 7 13 14 16 17
Droge heiden	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

1 Oppervlakteverlies

Kenmerk: Afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen.

Beoordeling effect: De activiteit vindt buiten het Natura 2000-gebied en buiten het habitattype plaats. Effecten zijn derhalve uitgesloten.

7 Verontreiniging

Kenmerk: Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.

Beoordeling effect: Verontreiniging kan hier met name optreden door de uitstoot van stikstof gedurende de aanlegfase. Hier gaan we in paragraaf 7.2.3 verder op in. Overige vormen van verontreiniging zijn uitgesloten.

16 Optische verstoring

Kenmerk: optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Beoordeling effect: De activiteit vindt buiten het Natura 2000-gebied en buiten het habitattype plaats. Effecten zijn derhalve uitgesloten.

17 Verstoring door mechanische effecten

Kenmerk: Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.

Beoordeling effect: De activiteit vindt buiten het Natura 2000-gebied en buiten het habitattype plaats. Effecten zijn derhalve uitgesloten.

7.2.2 Overige habitattypen

Voor de overige habitattypen geldt dat deze op grotere afstand liggen en alleen de stikstofgevoelige habitattypes negatieve effecten ondervinden door de uitstoot van stikstof in de aanlegfase. Hier gaan we in paragraaf 7.2.3 verder op in.

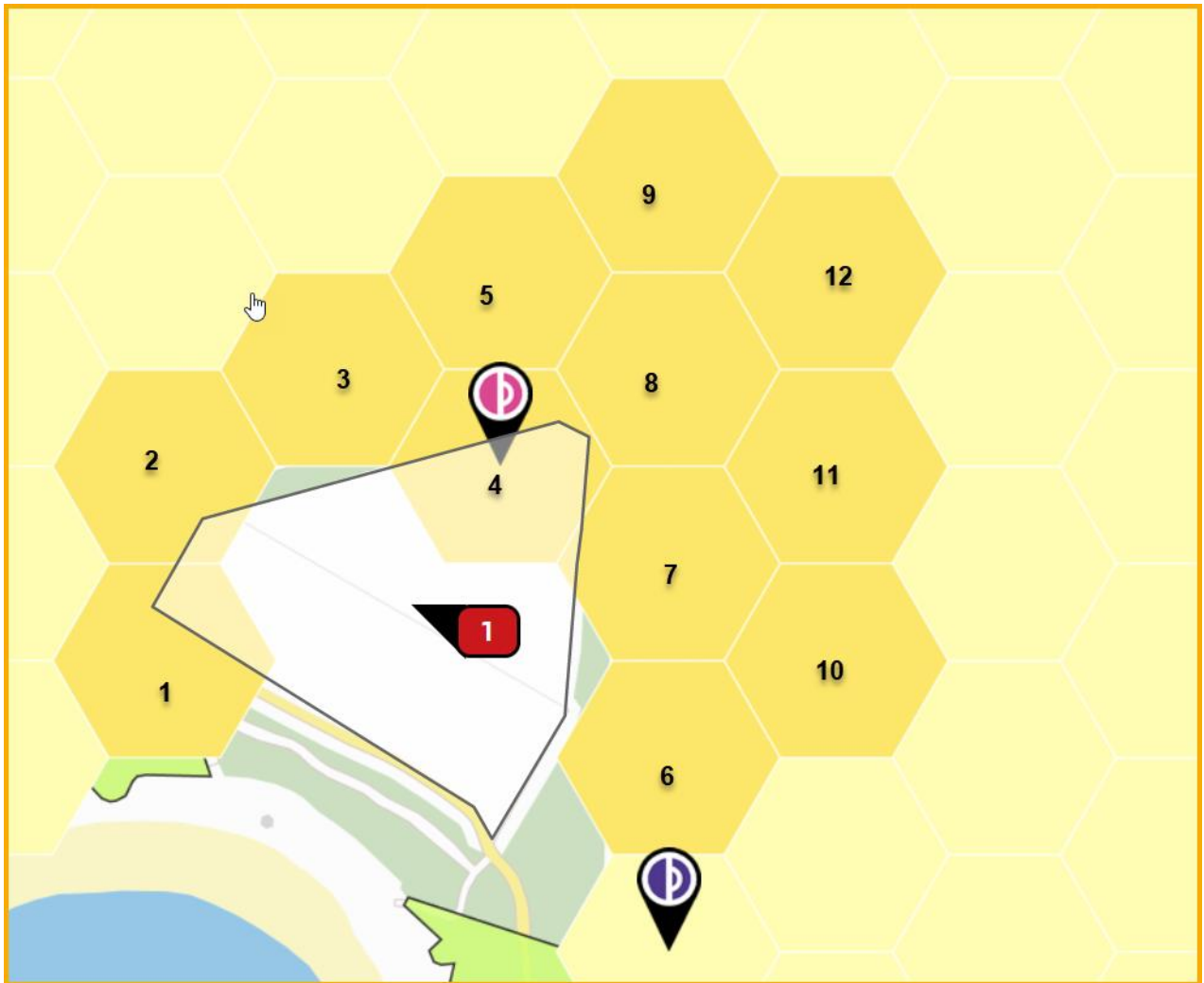
7.2.3 Effecten van stikstof

Uit de AERIUS-berekening volgt dat er in de aanlegfase een tijdelijke en beperkte depositie is op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in de directe omgeving.

Omdat het gaat om een tijdelijke emissie (uitvoering in 2021 of 2022 en met name om inzet van mobiele werktuigen wordt er alleen gekeken naar emissies die hoger zijn dan 0,05 mol/ha/jaar (zie bijlage 8).

Er is alleen sprake van depositie > 0,05 mol/ha/jaar op de leefgebieden van de Zwarte specht en Wespandief, zijnde

- Lg14 - Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden
- ZGLg14 Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden

Figuur 7. Twaalf Hexagoonen met een depositie > 0,05 mol/ha/jaar

Tabel 11. Depositie en oppervlak leefgebied per hexagoon

Mol/ha/jaar	Lg14	ZGLg14		Ha.	Lg14	ZGLg14
<i>Maximale depositie</i>	<i>0,37</i>	<i>0,15</i>		<i>Oppervlak totaal</i>	<i>5,5 ha.</i>	<i>0,0 ha.</i>
Hexagoon 1	0,15	0,15		Hexagoon 1	0,0	0,0
Hexagoon 2	0,11	-		Hexagoon 2	0,5	-
Hexagoon 3	0,14	-		Hexagoon 3	0,8	-
Hexagoon 4	0,37	-		Hexagoon 4	0,0	-
Hexagoon 5	0,10	-		Hexagoon 5	0,9	-
Hexagoon 6	0,10	-		Hexagoon 6	0,1	-
Hexagoon 7	0,18	-		Hexagoon 7	0,1	-
Hexagoon 8	0,13	-		Hexagoon 8	0,0	-
Hexagoon 9	0,06	-		Hexagoon 9	0,2	-
Hexagoon 10	0,06	-		Hexagoon 10	1,0	-
Hexagoon 11	0,07	-		Hexagoon 11	1,0	-
Hexagoon 12	0,05	-		Hexagoon 12	1,0	-

Als uitgangspunt nemen we het zwaarst belaste hexagoon. In dit hexagoon ligt afgerond 0,0 ha leefgebied. Net als alle andere hexagonen is de kritische depositiewaarde (KDW) ruim overschreden. De achtergronddepositie bedraagt hier 2.029,26 mol/ha/jaar.

Van het leefgebied is de KDW voor Lg14 - Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden 1.429,00 mol/ha/jaar.

De achtergronddepositie gaat tijdelijk omhoog van 2.029,26 naar 2.029,63, ofwel 0,02%. Het effect van een dergelijk geringe tijdelijke toename op het instandhoudingsdoel is nihil.

Verder geldt:

1. Een eventuele tijdelijke sluiting van het parkeerterrein i.v.m. de werkzaamheden is niet in de berekening meegenomen.
2. Er zijn geen negatieve effecten in de gebruiksfase. Het project heeft mogelijk een positief, omdat het elektrisch rijden / opladen wordt gestimuleerd.
3. De tijdelijke toename van de achtergronddepositie is verwaarloosbaar. Dit heeft geen effect op het leefgebied van de Zwarte specht.
4. De hexagonen die zijn aangewezen als leefgebied voor de Zwarte specht zijn in de huidige situatie van secundair belang. Er zijn geen broedlocaties geweest in de afgelopen 10 jaar.
5. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering is recent door de eerste kamer vastgesteld. Naar verwachting treedt de wet per 1 juli 2021 in werking (Bron: Aanpakstikstof.nl). De wet bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker.

7.3 Mogelijke effecten aanleg op Habitatrichtlijnsoorten

7.3.1 Gevlekte witsnuitlibel

Soort van vennen in het Natura 2000-gebied. Er zijn geen effecten.

7.3.2 Vliegend hert

Larve leeft in dood hout. Soort is volgens het NDFF niet in het onderzoeksgebied bekend. Daarnaast wordt er ook geen voor Vliegend hert geschikt dood hout verwijderd. Er zijn geen effecten.

7.3.3 Beekprik

Soort van beken. Er zijn geen effecten.

7.3.4 Rivierdonderpad

Soort van beken. Er zijn geen effecten.

7.3.5 Kamsalamander

Soort leeft in vennen, maar deels ook op een landhabitat. Er wordt geen landhabitat aangetast. Er zijn geen effecten.

7.3.6 Meervleermuis

Er zijn geen verblijfplaatsen van Meervleermuizen in het onderzoeksgebied. Er zijn geen effecten.

7.3.7 Drijvende waterweegbree

Soort van vennen en andere grotere wateren. Er zijn geen effecten.

7.4 *Mogelijke effecten Vogelrichtlijnsoorten*

Van de aangewezen soorten leven de meeste met name voor op de heiden en stuifzandhandheiden. Voor de Zwarte specht en Wespendif geldt dat deze vooral in bosgebieden en bosranden voorkomen.

7.4.1 Zwarte specht

De Zwarte specht leeft in oude bossen van minimaal 100 ha, ook middeloude bossen mits oude lanen van beuk, Amerikaanse eik en eik aanwezig zijn. De soort is vrijwel exclusief aan zandgronden gebonden. De zwarte spechten hakken hun nestplaatsen doorgaans uit in oude beuken en Amerikaanse eiken, in mindere mate ook in grove dennen, dikke populieren en abelen. Zijn voedsel zoekt de Zwarte specht meestal in oud bos, vooral in bos van oude grove dennen waarin boomstammen met een ruwe schors overheersen. Het voedsel bestaat uit larven van houtbewonende kevers die hij zoekt in dood op de grond liggend hout en bos- en houtmieren die te vinden zijn op kleine open plekken in het bos. Jongere naaldhoutopstanden zijn als voedselbronnen eveneens van belang, daar bevinden zich kolonies van houtmieren. Het foerageergebied kan zich uitstrekken tot enkele kilometers rond de nestplaats.

De Zwarte specht heeft een matige tot gemiddelde gevoeligheid voor verstoring (verstoring bij < 100 - 300 m afstand). De gevoeligheid voor verstoring van het leefgebied is matig groot: de Zwarte specht leeft in besloten tot halfopen landschap. Mogelijke effecten van verstoring op de populatie zijn onbekend. De zwarte specht broedt voornamelijk in oude bomen.

De jonge beuken op het parkeerterrein zijn voor de Zwarte specht ongeschikt. Ook is er op het terrein geen voedsel aanwezig voor de Zwarte specht.

7.4.2 Wespendif

De Wespendif (zie ook 4.1 soorten) is overwegend een bosbewoner, met een voorkeur voor minstens 250 ha grote en minstens 40 jaar oude bossen op zandgrond. De vogel lijkt enige afwisseling met andere gebieden op prijs te stellen. Dat kunnen vennen zijn, stukken heide, beekdalen, natte bosdelen of extensief onderhouden graslanden. De soort ontbreekt in uitgestrekte agrarische gebieden en vermijdt over het algemeen harde kleibodems. De wespendif broedt zowel in naaldbossen als in opgaande loofbossen met een rijke ondergroei, maar vermijdt jonge bossen en te sterk versnipperde bossen. Zijn nest bouwt de vogel bij voorkeur in een spar. De minimale grootte van zijn gebied van activiteiten rond het nest bedraagt ongeveer 1.400 ha. (Gebiedsanalyse Veluwe, 2017).

Wespen vormen het hoofdvoedsel van deze soort. Omdat de wespennesten worden uitgegraven, is de soort afhankelijk van redelijk zachte bodems. Het menu omvat behalve wespen ook o.a. amfibieën, reptielen, sprinkhanen en (jonge) kleine vogels. Uit onderzoek met gezenderde Wespendifen (Van Manen et al. 2011)) is bekend dat de soort soms zijn voedsel van ver haalt.

In vergelijking met andere roofvogels is de Wespendif minder gevoelig voor verstoring: de soort vertoont een matige verstoring gevoeligheid (verstoring bij minder dan 100 meter afstand). In zijn leefgebied is de soort ook in matige mate gevoelig voor verstoring (de vogel leeft in min of meer besloten gebieden). Het is onbekend of verstoringen effecten hebben op populaties van de Wespendif. Van Manen et. Al. geeft wel aan dat de soort bebouwing binnen de 50 meter mijdt. De soort foerageert wel op recreatieterreinen. Andere in het bos broedende roofvogels zoals Sperwer en Havik lijken echter weinig effect te ondervinden van verstoring.

Er zijn geen geschikte bomen in het plangebied om in te broeden. Wel zouden Wespddieven op het parkeerterrein kunnen foerageren. Echter doordat het zomers vaak druk is op het terrein is het geen geschikt foerageergebied. De uitvoering van het project heeft geen effecten op het instandhoudingsdoel van de Wespddief.

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soortenbescherming)

Als de aanbevelingen uit onderstaande tabel en hoofdstuk 5 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In de tabel zijn de effecten samengevat.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Heerde) te laten bevestigen. Het is ook raadzaam, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de terrein beherende organisaties en de provincie.

Tabel 12. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits..	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2 & 5.8
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.3 & 5.8
Amfibieën		Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Reptielen		Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.7

8.2 Conclusie Gelders NatuurNetwerk

Er zijn geen effecten op de GNN-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebiedsbescherming)

Er zijn geen blijvende effecten van de aanleg op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Er is een gering tijdelijk effect door de uitstoot van stikstof. Maar door de komst van de nieuwe Stikstofwet wordt dit vergunningvrij. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook op grond van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Heerde) te laten bevestigen. Het is ook raadzaam, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de terrein beherende organisaties en de provincie.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrictlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

9.2 Geraadpleegde websites

• www.vogelatlas.nl	[verspreidingsgegevens vogels papieren versie 2020]
• www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb.

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

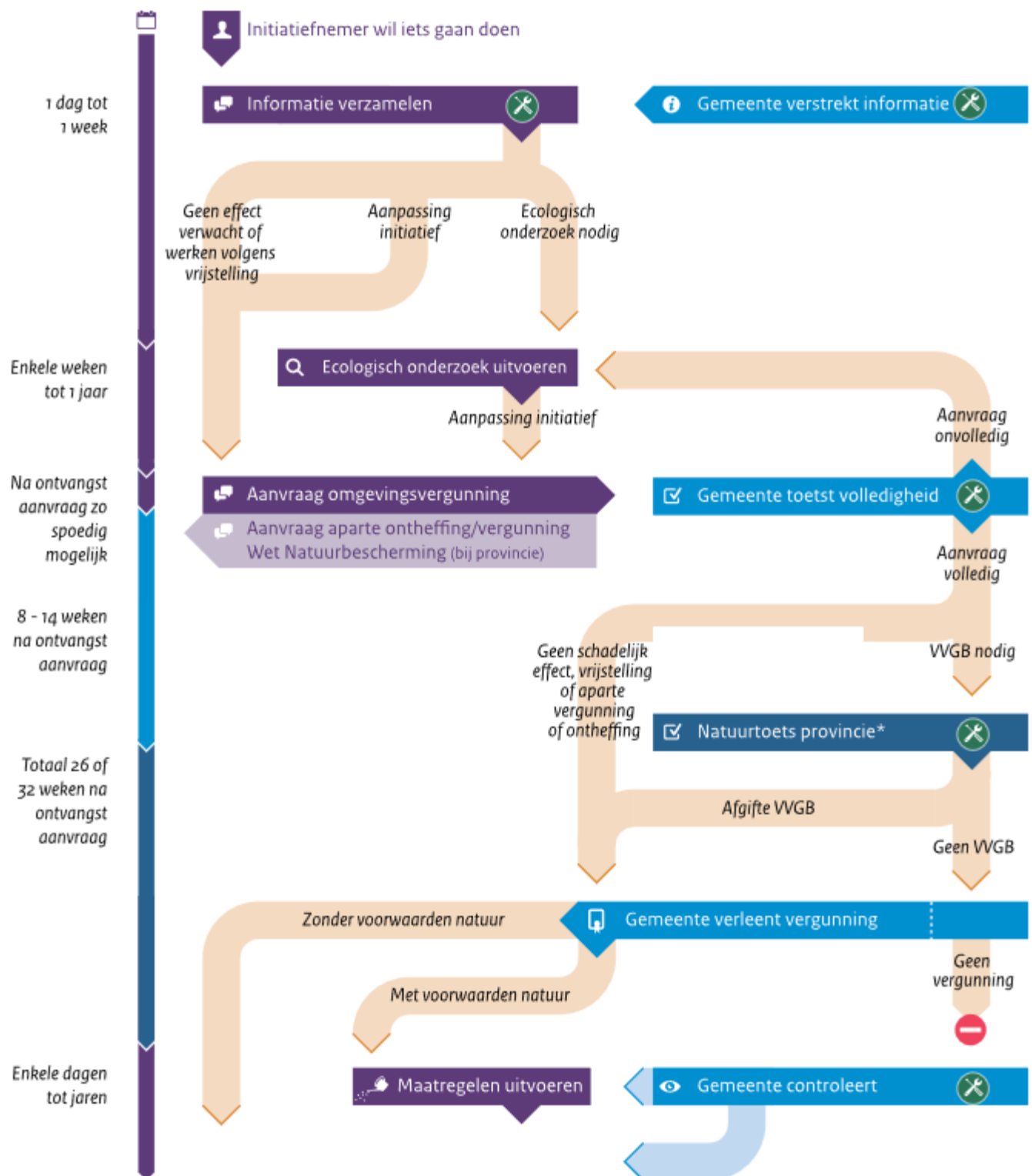
§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

- g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
blauwe reiger	5	ruigpootuil	5
boerenwaluw	5	spreeuw	5
bonte vliegenvanger	5	tapuit	5
boomklever	5	torenvalk	5
boomkruiper	5	zeearend	5
bosuil	5	zwarte kraai	5
brilduiker	5	zwarte mees	5
draaihals	5	zwarte roodstaart	5
eidereend	5	zwarte specht	5
ekster	5	huismus	2
gekraagde roodstaart	5	kerkuil	3
glanskop	5	oehoe	3
grijze vliegenvanger	5	ooievaar	3
groene specht	5	ransuil	4
grote bonte specht	5	roek	2
hop	5	slechtvalk	3
		sperwer	4
huiswaluw	5	steenuil	1
ijsvogel	5	wespendief	4
kleine bonte specht	5	zwarte wouw	4
kleine vliegenvanger	5	boomvalk	4
koolmees	5	buizerd	4
kortsnavelboomkruiper	5	gierzwaluw	2
oeverwaluw	5	grote gele kwikstaart	3
pimpelmees	5	havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF (1-1-2016 tot 7-5-2021)

Wnb - Vogelrichtlijn		
Appelvink	Groenling	Spotvogel
Boerenzwaluw	Grote Bonte Specht	Spreeuw
Bonte Vliegenvanger	Grote Lijster	Staartmees
Boomklever	Heggenmus	Tafeleend
Boomkruiper	Holenduif	Tjiftjaf
Boompieper	Koolmees	Tuinfluit
Brilduiker	Krakeend	Veldleeuwerik
Dodaars	Kuifeend	Vink
Fitis	Kuifmees	Vurgoudhaan
Fluiter	Matkop	Wilde Eend
Fuut	Meerkoet	Winterkoning
Gaai	Merel	Witte Kwikstaart
Gekraagde Roodstaart	Middelste Bonte Specht	Zanglijster
Glanskop	Pimpelmees	Zwarte Mees
Goudhaan	Roodborst	Zwarte Specht
Goudvink	Sijs	Zwartkop
Gauwe Vliegenvanger	Slobeend	
Wnb - Habitatrichtlijn		
Baard- / Brandts vleermuis	Gewone grootoorvleermuis	Zandhagedis
Franjestaart	Rosse vleermuis	
Gewone dwergvleermuis	Watervleermuis	
Wnb - andere soorten		
Boommarter	Haas	Ree
Eekhoorn	Hazelworm	Vos
Gewone pad	Levendbarende hagedis	Wild zwijn

BIJLAGE 5 POV Gelderland

Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer of onderhoud

Behorende bij de Omgevingsverordening Gelderland

Soorten als bedoeld in artikel 3.7.2.3.

Bijlage 28

Vrijstelling soorten ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud

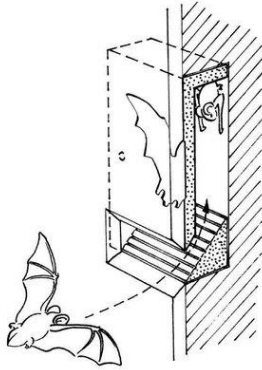
Gebied: binnen de gehele provincie.

Periode: gedurende het hele jaar.

Soort	Toegestane middelen vangen
Aardmuis	Vangkooi en kastval
Bosmuis	Vangkooi en kastval
Bruine kikker	Schepnet
Bunzing	Vangkooi en kastval
Dwergmuis	Vangkooi en kastval
Dwergspitsmuis	Vangkooi en kastval
Egel	Vangkooi en kastval
Gewone bosspitsmuis	Vangkooi en kastval
Gewone pad	Schepnet
Haas	Vangkooi en kastval
Hermelijn	Vangkooi en kastval
Huisspitsmuis	Vangkooi en kastval
Kleine watersalamander	Schepnet
Konijn	Vangkooi, kastval, fred met buidel
Meerkikker	Schepnet
Middelste groene kikker	Schepnet
Ondergrondse woelmuis	Vangkooi en kastval
Ree	Vangkooi en kastval
Rosse woelmuis	Vangkooi en kastval
Tweekleurige osspitsmuis	Vangkooi en kastval
Veldmuis	Vangkooi en kastval
Vos	Vangkooi en kastval
Wezel	Vangkooi en kastval
Woelrat	Vangkooi en kastval

BIJLAGE 6 Adviezen natuurinclusief bouwen

Advies 1 Vleermuizen (kast)

Vleermuis inbouwkast Type Schwegler 1FE

(Veldshop.nl)

Of een externe kast.

Links: Type: Vleermuizenkast Beaumaris Maxi
Rechts: Type: Vleermuis Zomergevelverblijf 1FQ

(Vivara.nl)
(Veldshop.nl)

Bron: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/maatr-details/inbouwkast-voor-vleermuizen>

Advies 2 Kleine marterachtigen

Bij de landschappelijke inrichting kan met rekening houden met kleine marterachtigen en egels door:

1. De aanplant van heggen en houtwallen of de aanleg van groene oevers vormen een mogelijkheid om de leefgebieden van bunzing, egel, hermelijn en wezel te verbeteren. Hiermee kunnen zowel verbindingen als rustplaatsen worden ontwikkeld.
2. Droge greppels kunnen geschikt worden gemaakt als leefgebied of verbindingszone door de aanplant van struiken, zodanig dat ze voldoende dekking bieden.
3. Rommelhoekjes in de tuin of op het erf kunnen worden gecreëerd door het aanleggen van een takkenhoop of een hoop stenen met daaronder een ruimte waarin de kleine marterachtigen nestkamer kan bouwen. Eventueel kan een nestkast van hout worden gebouwd.
4. Het voedselaanbod kan worden vergroot door het graven van poelen, het maken van takkenrillen en het plaatsen van 'muizenruiters'. Muizenruiters werden vroeger gebruikt om hooi in het veld te drogen en bestaan uit een stellage van drie tegen elkaar staande staken, met daartussen dwarsbalken. Hierop wordt hooi aangebracht. Veldmuizen verblijven graag in hooi en vormen een voedselbron voor kleine marterachtigen. Het hooi moet ten minste jaarlijks vervangen worden.

(Bron: brochure Soortenbescherming in Overijssel: Bunzing Egel Hermelijn en Wezel, provincie Overijssel)